

Öppettider i sommar

Kontoret kommer att vara stängt den 20–21 juli men juristerna är tillgängliga via sina mobiltelefoner. Övriga dagar har vi öppet som vanligt.

Reformer i personupp- giftslagen

I syfte att underlätta behandlingen av personuppgifter har regeringen föreslagit att personuppgiftslagen (PuL) i vissa delar skall reformeras per den 1 januari nästa år.

Dagens PuL är i dag utformad enligt en så kallad missbruksmodell. Den avser därför inte att reglera själva hanteringen av personuppgifterna utan snarare att uppgifterna inte får missbrukas till skada för någons personliga integritet.

Enligt det nya förslaget skall behandling av personuppgifter i ostrukturerat material, främst vanlig löpande text i ordbehandlingsdokument, i e-post eller på Internet undantas från PuL:s detaljerade hanteringsregler.

Det föreslagna undantaget gäller dock endast under förutsättning att ingen förtalats, förföljs eller skandaliseras – det vill säga den registrerades personliga integritet får inte kränkas. I och med den föreslagna ändringen skall hanteringsreglerna således i princip endast tillämpas på formella register.

Datainspektionen har till viss del varit kritiska mot regeringens förslag då de anser att de nya reglerna är komplexa vilket gör det svårt för den som skall tillämpa dem, det vill säga allmänheten, att avgöra om PuL skall tillämpas eller ej.

My Simonsson, jur kand

Ej fulltalig styrelse – binda bolaget?

18 kap. 35 § aktiebolagslagen (2005:551) föreskrivs att styrelsen företräder bolaget och tecknar dess firma.

► I motiven till lagen uttalas att med ”styrelsen” i förevarande paragraf förstås beslutande styrelse.

Högsta domstolen (HD) har i ett ärende (NJA 2005 s. 729) haft anledning att bedöma en ensam styrelseledamots behörighet att företräda bolaget i domstol när styrelsebeslut till stöd för åtgärden saknats.

Sedan tingsrätten hade försatt bolaget i konkurs hade bolaget överklagat beslutet företrätt av endast en styrelseledamot, MD.

Av registerutdrag från Bolagsverket framgick att styrelsen skulle bestå av två ledamöter och en suppleant men att styrelsen vid överklagandet bestod av endast en ordinarie ledamot och en suppleant samt att MD, förutom att vara ordinarie ledamot, var styrelsens ordförande.

HD konstaterade att en styrelse är beslutsför om mer än hälften av hela antalet styrelseledamö-

ter eller det högre antal som föreskrivs i bolagsordningen är närvarande och uttalade vidare att som styrelsens beslut som huvudregel gäller den mening som mer än hälften av de närvarande röstar för, eller vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder.

Om det hade hållits ett styrelsesammanträde och MD och suppleanten varit närvarande hade styrelsen varit beslutsför.

Vidare hade det beslut som MD i egenskap av ordförande biträtt blivit styrelsens beslut. Mot bakgrund därav ansåg HD att MD var behörig att ensam företräda bolaget i domstol.

Av HD:s beslut kan man dra den slutsatsen att styrelsens ordföranden i de fall bolagets styrelse består av endast två ledamöter och bolagsordningen inte innehåller bestämmelser som skiljer sig från lagens, alltid ensam kan företa rättshandlingar som binder bolaget gentemot tredje man.

Utöver denna slutsats kan man mot bakgrund av HD:s beslut

möjligen också hävda att det går att binda ett bolag, vars styrelse består av fler än två ledamöter, genom en rättshandling som företas av så många av styrelsens ledamöter att majoriteten av

vad som skulle ha varit en beslutsför styrelse vid ett styrelsesammanträde är representerad.

En annan, och mycket viktig, fråga är de regler som styrelseledamöterna har att följa för att deras handlande ur ett, sett ur bolagets synvinkel, internt perspektiv, skall vara riktigt.

Jämför härvid vad som anförts av Anders J Bergkvist om straffansvar med mera i Nordic Laws nyhetsbrev 1/06.

Det som jag ovan redogjort för avser endast frågan om styrelsens möjlighet att handla externt med för bolaget bindande verkan.

Linn Magnusson, jur kand

PS. Anders J Bergkvists tidigare artikel finner du på www.nordiclaw.se

ab-skolan

Nytt förslag om tidsbegränsad anställning

Regeringen har i en proposition från den 22 mars i år föreslagit bland annat nya regler för tidsbegränsade anställningar.

Förslaget innebär att de nuvarande tidsbegränsade anställningsformerna i 5 § lag (1982:80) om anställningsskydd förändras.

Bland annat införs den nya anställningsformen fri visstidsanställning. Avtal om tidsbegränsad anställning får därutöver, precis som idag, träffas för vikariat och när arbetstagaren har fyllt 67 år. Reglerna om provanställning kvarstår oförändrade vilket inne-

bär provanställning om maximalt sex månader.

Utöver ovanstående innebär förslaget att om en arbetstagarare som under en femårsperiod har varit anställd hos samma arbetsgivare i fri visstidsanställning i sammanlagt mer än 14 månader, skall anställningen övergå till en tillsvidareanställning. Även tid i provanställning skall räknas in vid beräkningen.

En arbetstagarare som innehaft tidsbegränsad anställning skall även fortsättningsvis ha företrädesrätt till återanställning. Dock föreslås att kvalifikationstiden för företrädesrätt till återanställning

skall vara sammanlagt mer än sex månaders anställning under de senaste två åren. Företrädesrätten skall gälla alla anställningsformer.

Vidare ändras och förtydligas reglerna om arbetsgivares skyldighet att lämna skriftlig information till arbetstagaren, såsom vid utlandsstationering, liksom införs det en skyldighet för arbetsgivare att i vissa fall informera om lediga anställningar.

De nya reglerna föreslås träda ikraft i två omgångar: den 1 juli 2006 respektive den 1 juli 2007.

Anders Kinnorff, advokat

Möjlighet eller hot med aktiebolagslagen

Vad många styrelser och aktieägare i bolag med högst tio aktieägare glömmer bort är att varje aktieägare enligt aktiebolagslagen har rätt att ta del av räkenskaperna och andra handlingar som rör bolagets verksamhet.

Inhämtandet av informationen skall dock ske för att aktieägaren skall kunna bedöma bolagets ställning och resultat eller för att kunna bedöma ett visst ärende som skall behandlas på bolagsstämman.

Bolaget (styrelsen och vd) har

en skyldighet att hjälpa aktieägaren att ta del av räkenskaperna och andra handlingar som rör bolagets verksamhet under förutsättning att det inte medför en oskäligen kostnad eller besvär.

Enda undantaget ifrån denna skyldighet är om det skulle innebära en påtaglig risk för allvarlig skada för bolaget om aktieägaren får del av uppgiften.

Ett exempel på sådan risk är om aktieägaren skulle vara anställd hos en direkt konkurrent, kund eller leverantör. Det-

ta gäller oavsett om aktierna ägs av en privatperson eller om de ägs av ett bolag.

I nyss nämnda reglering i aktiebolagslagen finns inget hänvisning till att aktier som finns i en och samma

koncern skall slås samman varför en möjlighet för att undgå rätt till insyn kan vara att fördela ut ägandet i bolaget på flera bolag/händer så att bolaget får fler än tio aktieägare.

Anders J Bergkvist, advokat

ab-skolan

Inlösen av aktier genom återbetalning

Det finns möjlighet för bolag att återinlösa aktier ifrån en eller flera aktieägare förutsatt bolagsstämmans beslut därom.

Detta innebär att en aktieägare kan bli inlöst utan att övriga

aktieägare behöver "köpa" hans aktier.

Detta kräver dock, förutom bolagsstämmans beslut och iakttagande av formalia (vilken inte är helt okomplicerad), att Bolagsverket eller domstolen lämnar sitt

tillstånd alternativt att beslutet följs av ett beslut om nyemission för att hindra att varken bolagets bundna egna kapital respektive dess aktiekapital minskar.

Anders J Bergkvist, advokat

Använd dina varumärken!

För den som har ett registrerat varumärke gäller bland annat, enligt 25 a § varumärkeslagen, att innehavaren måste använda sig av varumärket med som mest fem års mellanrum.

Om så inte sker kan registreringen av varumärket komma att hävas, om någon annan näringsidkare väcker talan om detta och kan visa att registreringen har en negativ verkan på dennes affärsverksamhet.

Högsta domstolen (HD) har i NJA 2005 s. 643 prövat vilka krav som gäller för att innehavaren av det registrerade varumärket också skall anses ha "gjort verkligt bruk av varumärket här i landet för de varor som det registrerats för". Vad är alltså

innehålls av kravet på "verkligt bruk"?

Användandet skall vara kommersiellt till sin natur. Också en begränsad användning kan godtas, förutsatt att syftet är att bibehålla eller skapa marknadsandelar för varor eller tjänster som varumärket representerar. Men det centrala skall vara den kommersiella tanken, inte värnandet av registreringen av varumärket.

Ett avtal om nyttjande av varumärket är inte i sig en kommersiell användning. Det krävs någon form av marknadsföring av varumärket, som har en koppling till kommersiell nytta. Vidare krävs det att det finns i alla fall någon volym på den kommersiella nyttan – i det enskilda fallet bedöm-

des ett fåtal reklamtillfällen under (sponsrade) telefonsamtal mellan Sverige och Chile inte utgöra ett verkligt bruk i kommersiell mening.

Helt tydligt har HD velat undvika att registreringar får fortleva, om de har som egentligt syfte att låsa andra potentiella användare från att nyttja varumärket, men innehavaren själv inte drar kommersiell nytta av sin registrering.

Sensmoralen är att om man har ett registrerat varumärke, så måste detta också användas i den egna verksamheten – eller licensieras ut – för att man skall undvika risken för att en annan aktör begär avregistrering och ytterst övertar varumärket.

Pär Caldenby, advokat

Ny franchisinglag

I Sverige finns i dag ingen lagstiftning som direkt tar sikte på franchising. Regeringen har nu presenterat ett förslag till lagstiftning som syftar till stärka en blivande franchisetagares ställning i de förhandlingar och diskussioner som föregår undertecknandet av ett franchiseavtal.

Enligt förslaget skall en franchisegivare i god tid innan ett franchiseavtal ingås lämna franchisetagaren information om avtalets innebörd och övriga förhållanden som behövs med hänsyn till omständigheterna.

Informationen skall innefatta bland annat en beskrivning av den tänkta franchiseverksamheten, de ekonomiska villkoren för denna, villkoren för uppsägning av franchiseavtalet och upplysningar om hur en tvist med anledning av avtalet skall prövas.

Om en franchisegivare ingår ett franchiseavtal utan att ha uppfyllt sin informationsskyldighet, skall Marknadsdomstolen vid vite kunna ålägga franchisegivaren att lämna information i enlighet med vad som sägs i lagen. Lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2006.

Anders Kinntorph, advokat

Nya prospektregler

Den 1 januari i år trädde nya prospektregler i kraft, samlade i en enda lag: lagen om handel med finansiella instrument. Det föreligger en skyldighet att upprätta ett prospekt när finansiella instrument som är avsedda för allmän omsättning erbjuds allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad. Det finns dock en rad undantag. Bland annat i samband med erbjudanden till så kallade kvalificerade investerare samt till färre än ett hundra personer.

Finansinspektionen är behörig att granska och godkänna prospekt. Ett godkännande från Finansinspektionen betyder att de risker som finns är beskrivna på ett korrekt sätt. Ett godkänt prospektet kan användas inom hela Europa utan särskild prövning i varje land.

Mj Simonsson, jur kand